

EFIKASNOST KUĆNIH POSETA U PROCESU RANE INTERVENCIJE – PREGLED ISTRAŽIVANJA

Mirjana Đorđević, Snežana Ilić

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju,
Beograd, Srbija

Rane intervencije predstavljaju međusektorski sistem pružanja usluga podrške porodici deca uzrasta od rođenja do tri ili pet godina starosti sa ciljem da se podrži razvoj deteta i umanje, preduprede ozbiljnije smetnje i razvojne teškoće. Usluge se koncipiraju prema prioritetima porodice i potrebama deteta, a intervencija se sprovodi u detetovom prirodnom okruženju. Mek Vilijamov model ranih intervencija sadži pet komponenti: razumevanje porodične ekologije, planiranje intervencije i funkcionalnih ciljeva, intergrisane usluge, kućne posete i kolaborativno-konsultativna briga o detetu. Kućne posete podrazumevaju redovne dolaske obučenog profesionalca za rani razvoj u prirodno okruženje deteta i porodice. Tokom ovih poseta profesionalac doprinosi unapređenju roditeljskih kompetencija i njihovog samopuzdanja za primenu naučno zasnovanih praksi koje podržavaju razvoj deteta u okviru porodičnih rutina i aktivnosti. U ovom radu dajemo pregled dostupne literature i izdvajamo i analiziramo naučne radove koji su u svom istraživačkom fokusu obuhvatili procenu efikasnosti kućnih poseta u procesu ranih intervencija. Rezultati u literaturi pokazuju da se kvalitet kućnih poseta (angažovanje i motivisanost roditelja tokom i nakon kućnih poseta) u većoj meri dovodi u vezu sa pozitivnim ishodima za dete i porodicu, nego što je to slučaj sa kvantitativnim karakteristikama poseta (učestalost poseta, njihovo trajanje itd.). Takođe, rezultati ukazuju i na to da se bolji ishodi u pogledu funkcionalnih ciljeva za dete i porodicu očekuju nakon kućnih poseta baziranih na porodičnim rutinama, u poređenju sa tradicionalnim posetama. Studije koje su za cilj imale ispitivanje roditeljskog zadovoljstva kućnim posetama i strategijama koje su naučili od strane profesionalaca prilikom poseta, pokazuju da su roditelji u najvećoj meri zadovoljni ovim tipom usluge, da nastavljaju primenu strategija i dalje tokom ostalih rutina, kao i da bi drugim roditeljima preporučili kućne posete. Iz roditeljske perspektive, saveti i emocionalna podrška se smatraju najznačajnijim prediktorima pozitivnog odnosa sa profesionalcem koji dolazi u kućnu posetu. Sa druge strane, istraživanja pokazuju da su profesionalci iz rane intervencije u kućnim posetama skloniji akcionim reakcijama (npr. podučavanju, modelovanju), nego onim koje su refleksione prirode (opserviranje, slušanje, postavljanje pitanja, zajedničko promišljanje), što se ujedno može smatrati preporukom za dalje organizovanje obuka profesionalaca.

Ključne reči: podrška porodici, prirodno okruženje, kućne posete

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

376.1-056.26/.36-053.2(048)
316.614-056.26/.36-053.2(048)

СТРУЧНО-научни скуп са међународним учешћем Актуелности у едукацији и рехабилитацији особа са сметњама у развоју (6 ; 2019 ; Београд)

Zbornik rezimea / VI stručno-naučni skup sa međunarodnim učešćem
"Aktuelnosti u edukaciji i rehabilitaciji osoba sa smetnjama u razvoju",
Beograd, 25-26. maj 2019. godine ; [urednici Ivana Sretenović, Srećko Potić]
= Book of Abstracts / VI Scientific Conference with International Participation
"Actualities in Education and Rehabilitation of Persons with Disabilities",
Belgrade, May 25-26, 2019 ; [editors Ivana Sretenović & Srećko Potić]. -
Beograd =Belgrade : Resursni centar za specijalnu edukaciju =Resource
Center for Special Education, 2019 (Beograd : BIG štampa). - 101 str. ; 24 cm

Tekst na srp. i engl. jeziku. - Tiraž 200. - Registar.

ISBN 978-86-89713-06-0

а) Деца са посебним потребама -- Образовање -- Инклузивни метод -
- Апстракти б) Деца са посебним потребама -- Социјализација -- Апстракти